

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-1552/17-J

Název	Základní škola a mateřská škola Veselý Žďár
Sídlo	Veselý Žďár 144, 580 01 Havlíčkův Brod
E-mail	zs.veselyzdar@centrum.cz
IČ	75 016 061
Identifikátor	650 014 332
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Květoslava Kubátová
Zřizovatel	Obec Veselý Žďár
Místo inspekční činnosti	Veselý Žďár 144, 580 01 Havlíčkův Brod
Termín inspekční činnosti	23. 11. 2017 – 27. 11. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti je v souladu s § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů:

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného podle školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání.

Zjišťování a hodnocení naplnění uvedených školních vzdělávacích programů a jejich souladu s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy a právními předpisy.

Charakteristika

Základní škola a mateřská škola Veselý Žďár vykonává činnost mateřské školy, základní školy, školní družiny a školní jídelny.

V době inspekční činnosti bylo v jedné třídě mateřské školy zapsáno 24 dětí převážně ve věku 3 – 6 let. V posledním ročníku před nástupem do 1. třídy se vzdělávalo 5 dětí. Žádné nemělo odklad školní docházky. Prostory mateřské školy zahrnují třídu, ložnici, sociální zařízení a šatnu. K dispozici je i školní tělocvična.

V základní škole se v době inspekční činnosti vzdělávalo 21 žáků ve dvou třídách. Zřizovatel škole povolil výjimku z nejnižšího počtu žáků. V jedné třídě jsou společně žáci 1. a 2. ročníku, v druhé žáci 3. až 5. ročníku. Pouze jeden žák je dojíždějící.

Všechny činnosti jsou vykonávány v jedné budově. K podpoře naplňování školních vzdělávacích programů i relaxaci o přestávkách využívá škola přilehlý areál tvořený sportovními hřišti, dětským hřištěm a školním pozemkem s pergolou.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Předložená koncepce rozvoje školy na období 2016 až 2019 je zaměřena především na základní školu, jen několik cílů je formulováno i pro mateřskou školu a školní družinu. Je pozitivní, že koncepce vychází z analýzy dosaženého stavu a stanoví nejen cíle rozdělené podle jednotlivých oblastí, ale i nástroje k jejich dosažení. S dokumentem byli seznámeni zaměstnanci školy a zřizovatel.

Koncepční záměry pro mateřskou školu jsou více formulovány ve školním vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání. Jsou však stanoveny velmi obecně, bez uvedení cílů a kroků, jak jich dosáhnout. Uvedený vzdělávací program je sice zpracován v souladu s rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dále RVP), ale je velmi obecný. Pro plánování vzdělávacích činností chybí třídní vzdělávací program, který by zahrnoval konkrétní vzdělávací nabídku. Systém plánování je založen převážně na opisu výstupů z RVP. Podrobnější plánování není obsaženo a také chybí vyhodnocování plnění tohoto plánu.

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání zatím není v úplném souladu s příslušným rámcovým vzdělávacím programem. Nebyl důsledně aktualizován a chybí distribuce a rozpracování očekávaných výstupů vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.

Vzdělávání v mateřské škole zajišťují dvě kvalifikované učitelky. Dále zde působí školní asistent, který vhodně podporoval práci učitelek.

Společně s ředitelkou, která je současně třídní učitelkou, působí v základní škole ještě jeden vyučující na plný úvazek, který je současně také třídním učitelem. Oba splňují podmínky odborné kvalifikace. Čtyři hodiny týdně vyučuje anglický jazyk vyučující, která podmínky odborné kvalifikace nespĺňuje.

Účinnost dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků se v základní škole a mateřské škole výrazně liší. V hospitovaných hodinách v základní škole bylo zřejmé, že vyučující si navzájem předávají řadu získaných poznatků z absolvovaných vzdělávacích akcí. V mateřské škole není systém dalšího vzdělávání nastaven. Pedagožky se dalšího vzdělávání neúčastní, což se negativně projevilo v plánování i v průběhu vzdělávání. Příležitostí, jak zvýšit účinnost dalšího vzdělávání, je zapojení školy do Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání (Podpora škol formou projektů zjednodušeného vykazování – Šablony pro MŠ a ZŠ I). Škola má k dispozici finanční prostředky na vzdělávací akce určené všem učitelům základní i mateřské školy v rozsahu několika desítek hodin.

Ředitelka školy vykonává kontrolní a hospitační činnost v mateřské škole v menší míře. Jmenovala do funkce vedoucí učitelku, ta hospitační činnost nevykonává vůbec. Jednání pedagogické rady probíhají společně. Svolávány jsou v poměrně dlouhých intervalech, zápisy z nich jsou formální a nevypovídají o průběhu a výsledcích vzdělávání v mateřské škole.

Přestože se při řízení základní školy ředitelka orientuje především na operativní řešení aktuálních problémů s využitím častého vzájemného setkávání s kolegy, řízení základní školy je účinné.

Ve škole je ustaven metodik prevence. Minimální preventivní program je směřován především na podporu zdravého životního stylu. Případy rizikového chování škola v loňském ani letošním školním roce neřešila. Agendu výchovného poradenství zajišťuje ředitelka školy. V době inspekční činnosti nebyl ve škole žák se speciálními vzdělávacími potřebami.

V uplynulých letech došlo k dalšímu zkvalitnění materiálních podmínek (výměna oken, nové dětské hřiště a hřiště s umělým povrchem, pergola sloužící k výuce i relaxaci). Vybavení a uspořádání třídy mateřské školy odpovídá pedagogickým záměrům a individuálním potřebám dětí. Jedna místnost je uzpůsobena jako ložnice. Učebních pomůcek a hraček je dostatek. Obě kmenové učebny základní školy jsou dostatečně prostorné, vybavené interaktivními tabulemi a další didaktickou technikou, která byla v hospitovaných hodinách účelně využívána. K dispozici je také nevelká samostatná knihovna. V přízemí budovy je místnost, která slouží k výuce tělesné výchovy. Přestože není příliš velká, má svým vybavením charakter tělocvičny. Všechny prostory jsou dobře udržované a díky výzdobě s využitím prací žáků působí esteticky podnětně. Škola je zabezpečena proti vstupu nepovolaných osob.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Většina aktivit v mateřské škole probíhala v klidné atmosféře, ke které přispívaly vhodné prostorové podmínky, dostatek hraček a pomůcek a také zapojení školního asistenta. Organizačně však nebyl vzdělávací proces úplně dobře zvládnutý. V menší míře byla využívána skupinová a individuální práce. Spontánní hry probíhaly v časově ohraničeném rozmezí, s většinou dobrou úrovní. Poměr řízených a spontánních činností nebyl vyvážený. V případě řízených aktivit převládaly spíše frontální činnosti, pro mladší věkovou skupinu časově náročnější. Scházely prvky prožitkového a situačního učení s uplatněním aktivizujících metod. V menší míře byla využívána skupinová a individuální práce. Chyběl dostatečný prostor pro vzájemné hodnocení i sebehodnocení. Hodnocení práce dětmi probíhá jen na konci týdne. Děti byly vedeny k dodržování společenských a hygienických návyků, většinou bez problému plnily pokyny učitelek a zapojovaly se do všech společných činností. Při pobytu venku byl dostatek prostoru věnován pohybovým dovednostem, děti ale nebyly dostatečně seznámeny s cílem vycházky.

Cíle vzdělávacích činností nebyly přiměřeně diferencovány vzhledem k věkovým zvláštnostem dětí. Plánování pedagogické práce bylo méně funkční, nebyla využívána zpětná vazba, nevycházelo se z evaluační činnosti.

Vnitřní režim nebyl nastaven správně. Pobyt venku byl zkracován. Byl dodržován vhodný interval mezi jídly, ale organizace stravování ve školní jídelně byla nevyhovující. Učitelé se neměli možnost věnovat dětem při stravování. Nedostatky byly i při organizování odpočinku. Všechny děti odcházely společně do ložnice. Nebyla zohledněna individuální potřeba spánku a zcela chyběla nabídka dalších činností pro děti s nižší potřebou spánku. Většina uvedených problémů souvisí se špatným rozvržením pracovní doby učitelek, jejich

činnosti se u dětí vůbec nepřekrývaly. Směny jsou nevhodně nastaveny také vzhledem k vyučovací povinnosti vedoucí učitelky v základní škole. Práci druhé učitelky částečně nahrazoval školní asistent. Jeho působení ve třídě bylo velmi přínosné. Dětem se při činnostech věnoval, byl empatický a měl jejich důvěru. Nevhodně bylo nastaveno propojení činnosti mateřské školy a školní družiny. Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy ve své Informaci o smluvním řešení docházky žáků školní družiny do mateřské školy v okrajových úsecích dne tuto praxi připouští. Účastníci školní družiny však netrávili společně s dětmi v mateřské škole doporučenou okrajovou část dne, ale poměrně dlouhé časové úseky.

V hospitovaných hodinách základní školy se pozitivně projevovalo výrazné zaměření všech vyučujících na účinné uplatňování samostatné práce žáků. Všichni byli již v úvodu hodiny seznámeni nejen s plánovaným průběhem, ale formou požadavků na zvládnuté dovednosti a osvojené znalosti také s cílem hodiny. Důsledným vedením žáků ke správným pracovním návykům si vyučující vytvářeli dostatek prostoru pro případný individuální přístup. Přestože jednotlivé skupiny žáků pracovaly diferencovaně na různých zadáních, vyučující nemuseli žádat žáky o trpělivost a o čekání, až na ně přijde řada a bude se jim možné věnovat. Žáci se v uložených úkolech bez problémů orientovali, možnosti žádat učitele o dodatečné vysvětlení nebo o radu při řešení náročnějšího problému využívali přiměřeně a současně s důvěrou. Pozitivní je, že zejména u starších žáků byla často nápaditě zařazována práce s chybou, což dále zvyšovalo efektivitu zvolené formy činnosti. Kontrola výsledků nebyla odkládána a žáci mohli přemýšlet o příčinách případných chyb bezprostředně po skončení své práce. Méně využívanou možností bylo zařazování společné kontroly ve dvojicích nebo ve skupinách podle předem připravené předlohy a rozvíjení schopnosti vzájemné spolupráce.

V době inspekční činnosti si žáci v knihovně navzájem pomáhali vybírat jednotlivé tituly ke čtení. Bylo zřejmé, že škola dlouhodobě podporuje rozvoj čtenářské gramotnosti.

Pro podporu domácí přípravy žáků škola důsledně a velmi efektivně využívá i své internetové stránky. Stručná zadání úkolů jsou zde zveřejňována adresně a aktuálně.

Žáci se v hodinách vyjadřovali spontánně a bez obav. Při komunikaci s pedagogy i mezi sebou navzájem dodržovali dohodnutá pravidla. Příležitost k přípravě souvislejších formulací odpovědí jim byla poskytována jen výjimečně. Vyučující většinou usilovali o podporu komunikačních kompetencí žáků také snahou o užívání spisovného jazyka.

Jen ojediněle byla zařazena nevhodná forma soutěže, která vyčleňovala méně úspěšné žáky. I nejmladší žáci se dokázali soustředit na práci po celou dobu trvání vyučovací hodiny. Přispívalo k tomu časté střídání forem činností, krátká relaxace a úspěšná průběžná motivace. V závěru hodiny dostali žáci příležitost k vlastnímu hodnocení. Pozitivní je, že je učitelé vedli přiměřeným způsobem i k vzájemnému hodnocení.

Školní družina s výhodou využívá prostory celé školy a jejího areálu. V hospitované hodině se všichni účastníci zájmového vzdělávání s velkou chutí zapojili do řady připravených aktivit zaměřených především na různé formy deskových a logických her.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Znalosti, schopnosti a dovednosti dětí v mateřské škole byly při inspekčních hospitacích většinou na očekávané úrovni. Děti se dokázaly samostatně rozhodovat a zapojovat se do společných činností.

Informace o výsledcích vzdělávání dětí jsou získávány průběžně, avšak uplatňovaný systém postrádá systematičnost. Kvalita hodnocení úrovně vzdělávacích výsledků má proto pouze nízkou vypovídající hodnotu a hodnocení je spíše formální. Informace o výsledcích každého

dítěte jsou získávány prostřednictvím záznamových archů. Vyhodnocovány jsou pouze jednou ročně. Záznamy jsou zpracovány bez doporučení dalšího rozvoje. Zcela chybí vyhodnocování naplňování klíčových kompetencí.

Příprava na docházku v základní škole probíhá jen během řízených činností dopoledne. Další možnosti vzhledem k tomu, že se činnost učitelek nepřekrývá, nejsou využívány. Při bezproblémovém přechodu dětí z mateřské školy do prvního ročníku základní školy se škola nespolehá pouze na přirozené pozitivní působení užívání společných prostor v jedné budově. Podporuje tento přechod i organizováním společných akcí.

Zapojením do projektů a návštěvami kulturních představení podporuje mateřská škola předčtenářskou gramotnost, technické a kulturní vzdělávání. Dětem je poskytována možnost plavecké výuky.

Výsledkům vzdělávání žáků základní školy je věnována trvalá pozornost. Vzhledem k velikosti školy a počtu žáků mají všichni vyučující detailní znalosti o každém z nich. Pokroky i případné problémy bezprostředně konzultují. O výraznějších úspěších jsou rodiče a veřejnost informováni prostřednictvím obsahově bohatých a aktuálních internetových stránek školy. Souhrnné výsledky jsou publikovány ve výročních zprávách školy. Velmi úspěšné jsou výsledky celkové klasifikace. Ve školním roce 2016/2017 dosáhli všichni žáci prospěchu s vyznamenáním. Škola si důsledně ověřuje relevantnost tohoto hodnocení. Ve výběrovém testování 4. a 5. ročníků z několika vyučovacích předmětů, které organizovala Česká školní inspekce, byli žáci školy úspěšní. Například v přírodovědě se žáci 4. ročníku umístili na 11. místě ze 160 testovaných škol z celé republiky. Při sledování výsledků žáků na druhém stupni není škola odkázána jen na nahodilé získávání poznatků formou občasných osobních kontaktů, ale podílí se na organizaci pravidelných setkávání se členy vedení a učiteli základní školy, kam většina žáků odchází. Oprávněnost hodnocení potvrzují i úspěšné výsledky žáků při přijímacím řízení na víceleté gymnázium.

Spolupráce se zřizovatelem se neomezuje pouze na podporu materiálních podmínek. Zástupce zřizovatele školu pravidelně navštěvuje při vybraných příležitostech, vedení obce a školy se často navzájem informují. Partnerství s řadou organizací v místě se projevuje při organizaci společných akcí. Škola úspěšně usiluje o zapojení do kulturního a společenského života obce. Přispívá tak nejen ke své prezentaci na veřejnosti, ale také k rozvoji osobností svých dětí a žáků.

Závěry

Hodnocení vývoje

- v době od poslední inspekční činnosti došlo k dalšímu zkvalitnění materiálních podmínek
- v mateřské škole došlo v době od poslední inspekční činnosti ke snížení kvality zejména v oblastech plánování, stanovení vnitřního režimu a užívání účinných metod práce

Silné stránky

- přínosná činnost školního asistenta v mateřské škole
- velmi účinné působení pedagogů při vytváření správných pracovních návyků a uplatňování samostatné práce žáků základní školy
- úspěšné výsledky žáků základní školy při celkové klasifikaci potvrzené bezproblémovým přechodem na další školy a výběrovým testováním České školní inspekce

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- nedostatky v nastavení vnitřního režimu v mateřské škole
- absence překrývání přímé pedagogické činnosti učitelek v mateřské škole
- pobyt účastníků školní družiny v mateřské škole není omezen jen na okrajové části dne

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- nastavit funkční vnitřní režim v mateřské škole
- vytvořit třídní vzdělávací program v mateřské škole s jasně danou vzdělávací nabídkou
- zajistit vzdělávací nabídku v době odpočinkových činností pro děti s menší potřebou spánku
- přehodnotit režim pobytu účastníků školní družiny v mateřské škole
- zvýšit účinnost dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 15. 11. 2017
2. Úplné znění zřizovací listiny příspěvkové organizace Základní škola a mateřská škola Veselý Žďár, ze dne 20. 9. 2013, včetně dodatků
3. Rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy čj. MSMT – 15459/2017-2, ve věci zápisu změny v údajích, s účinností od 1. 9. 2017
4. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 15. 11. 2017
5. Udělení výjimky z počtu žáků, ze dne 28. 6. 2017
6. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání mateřské školy, platný od školního roku 2015/2016
7. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Pohoda“ (Poznání, Odpovědnost, Hry, Otevřenost, Dovednosti, Aktivita), platný od 1. 9. 2017
8. Školní vzdělávací program pro školní družinu, platný od 1. 9. 2017
9. Koncepce rozvoje školy 2016–19, čj. 64/2016/ZSVZ, ze dne 1. 9. 2016
10. Plán práce pro školní rok 2017/2018
11. Školní řád základní školy, čj. 71/2017/ZSVZ, platný od 1. 9. 2017
12. Školní řád mateřské školy, s účinností od 1. 9. 2017
13. Vnitřní řád školní družiny, čj. 63/2016/ZSVZ, s účinností od 1. 9. 2016
14. Zápisy z jednání pedagogické rady, školní rok 2017/2018
15. Zápisy ze schůzek SRPŠ ke dni inspekční činnosti
16. Zápisy ze schůzek školní rady ke dni inspekční činnosti
17. Rozvrhy tříd základní školy, školní rok 2017/2018
18. Třídní knihy I. a II. třídy, školní rok 2017/2018
19. Třídní výkazy pro 1. stupeň ZŠ, školní rok 2017/2018
20. Přehled výchovně vzdělávací práce ŠD ve školním roce 2016/2017
21. Rozpis přímé pedagogické práce – stav provozu MŠ a ŠD k 27. 11. 2017

22. Informace o smluvním řešení docházky žáků školní družiny do mateřské školy v okrajových úsecích dne, MŠMT, čj. 17 878/2011-22
23. Plán kontrolní činnosti na školní rok 2017/2018
24. Záznamy z hospitací ke dni inspekční činnosti
25. Další vzdělávání pedagogických pracovníků – plán
26. DVPP z fondů EU 2017–2019, školní rok 2017/2018
27. Minimální preventivní program 2017 – 2018, ze dne 1. 9. 2016
28. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků
29. Potvrzení ve funkci ředitelky školy s platností od 1. 8. 2012, ze dne 27. 11. 2012
30. Kniha evidence úrazů dětí, žáků a studentů vedená od 14. 3. 2007
31. Výroční zpráva 2016/2017, ze dne 31. 8. 2017
32. Vnitřní platový předpis, s účinností od 1. 9. 2017, ze dne 1. 7. 2017
33. Hospodářská a účetní evidence
34. Statistické zahajovací výkazy školy pro školní rok 2017/2018

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Miroslav Pospíšil, školní inspektor

Miroslav Pospíšil v. r.

Bc. Bohuslava Dvořáková, kontrolní pracovnice

Bohuslava Dvořáková v. r.

Ing. Václav Čech, školní inspektor

Václav Čech v. r.

V Jihlavě 14. prosince 2017

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Květoslava Kubátová, ředitelka školy

Květoslava Kubátová v. r.

Ve Veselém Žďáru 29. 12. 2017